

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beíratásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
				Egész évre 6 frt — kr Félévre 3 „ — „ Évnyegyedre 1 „ 50 „ Községeknek egész évre előrefizetve 5 frt.

Gazdasági előadók a közigazgatási bizottságban.

DEÉS, 1882. március 30.

A közigazgatási bizottság az erre vonatkozó törvények értelmében fele részben a közigazgatás keretét tartozó hivatalnokokból áll, másik részét a megye közönsége által választott tagok egészítik ki.

Midőn megyénkben az erre vonatkozó törvény életbe léptetése alkalmával a közigazgatási bizottság szervezve lett, azon hazánkiai, kik a közbizalom megtisztelő felhívására a közigazgatási bizottságnak tagjaivá lettek: a közjó iránti buzgalmuknak adák fényes bizonyítványát, midőn önként elváltak a gazdaság egyik vagy másik ágából, mint előadók, azoknak érdekében közhasznú munkásságukat érvényesíteni.

Megyénk közigazgatási bizottságának multjából több adatokat hozhatnánk föl, melyek most a kertészet fejlesztése; majd az erdők hasznosítása, vagy éppen a magtermelésnek az intensiv gazdálkodás általi fokozására vonatkoznak.

De nálunk oly sok és végtelen e téren a teendő, hogy ha szabad magunkat úgy kifejezni, dilettansokkal óhajtott célt nem érhetünk. Sőt a jelen megélhetési viszonyok közt egyesektől még a kellő képesség; a szükséges idővel rendelkezés mellett is ezt kívánni, vagy várni a lehetetlenségek közé tartozik. Ugyanazért hazafias örömmel üdvözljük a földmívelési miniszternek az országgyűléshez közelebből beterjesztett azon törvényjavaslatát, melynek értelmében a gazdaság a közigazgatási bizottságban rendes előadóval fog birni.

Nem állítjuk, hogy ezzel sok, minden meglenne téve, de ez is egy fontos lépés, mely közvetítése által sokat, igen sokat tehet az okszerű gazdaság fejlesztésére. Ez is egy elvitáztatlan adat arra nézve, miszerint el lett, el van ismerve a mezőgazdaság fontossága, s meglesz téve a törvényhozás útján is minden annak érdekének emelése és megvédése. Igen, mert első sorban a gazdaság érdeke oly országos érdek, mely elengedhetlenül megkívánja, hogy az államhatalom össz-működése első sorban feléje irányuljon. És csakugyan, ha sorra vesszük az állami intézkedések ágait, azonnal látjuk, hogy minden ágazatnak nagy kötelességei vannak a földművelő és földművelés érdekeivel szemben. —

Nagyon indokolt és jogos azon kívánságunk, hogy az országos közoktatásnál, az alsóbb néposztály nevelésénél a mezőgazdaság oktatása, tehát a földművelési szempont, inkább előtérbe nyomuljon. És itt hivatkozunk arra, hogy az elsőrangú iparos állam, Franciaország, kötelezővé tette az elemi és népiskolákban a mezőgazdaság oktatását, míg nálunk, a par excellence földművelő államban, a kisbirtokos és a parasztgazda gyermekei, kikerül minden kétséget kizárólag tudjuk, hogy köteles iskoláikat elvégezve földművelők maradnak, az előírás szerint megtanulják, hogy Afrikában milyen vadállatok vannak, de a hasznos háziállatok tartásáról, a méhészet hasznáról, a selyem-

tenyésztésről, a kertészetről és szóval mindarról, a mivel szükséges volna, hogy gyermekkorában foglalkozzék, hogy majdan az élethivatása terén előforduló jó és hasznos munkát öntudatosan felismerje és e szerint végezze, — mindezekről mit sem hall.

Mert a mezőgazdaság ma már nem pusztán kedv- és időtöltés többé. Tudomány az, mely erős észt és komoly akaratot, az erős észnek és komoly akaratnak fokozatos tevékenységét igényli.

Megszűnt azon tér lenni, hol minden beavatatlan látszólagos eredménnyel működött és nem olajos korsója többé az esztelen pazarlásnak. Igaz tudományt és becsületes munkát igényel, elengedhetlenül követeli, — hogy az, ki vele foglalkozik, számára neveltesse. És ez okból be kell következnie nálunk is, és pedig lehetőleg mielőbb azon időpontnak, hogy a földművelésre rendelt gyermek, akkor, midőn az első elemi ismereteket sajátítja el, legelőször is hivatás-szerű teendőire oktattassék.

De ez csak még kezdet, itt meg állni nem lehet, mert az utolsó husz év alatt nagy változás állott be a tudománynak és mezőgazdaságnak egymáshoz való viszonya, illetőleg amannak emerre való hatása tekintetében. A földművelésben, a növény- és állattenyésztésben létrejött nagyszerű javítások hosszú gondolkodásnak és tapasztalatnak s a mezőgazdasági munka fölött tett számításoknak az eredménye, melyek az ősi gazdálkodási elveket, a száz esztendősz kalendárium szabályait stb., melyek minden haladásnak útját állták, rohamosan szorítják kifelé. Hogy mily élénk a kölcsönhatás most már a tudomány és mezőgazdaság közt, mutatja csak azon egy adat is, hogy Németországban közel 200 vegyész és növény-physolog foglalkozik több mint 90 kísérleti állomáson s más intézetekben a mezőgazdaság legbonyolultabb feladványainak megoldásával. De más európai államok is, hatalmas léptekkel haladnak e tekintetben előre. Hogy az amerikai Egyesült-Államokban is tudják méltányolni a tudománynak a mezőgazdaságra való nagy jelentőségét, bizonyítja az, hogy az Unio minden vidékén számos tanintézet, u. n. collegus van, melyek kizárólag a mezőgazdaság érdekeinek szolgálnak, s a melyek működése számtalan mezőgazdasági lap és magánvizsgálódások által egészített ki. A mezőgazdaság jövője hazánkban a mezőgazdasági tudomány jövőjétől függ; a mezőgazdasági ismeretek elterjedésének, a tudomány felvirágzásának kérdése: a mezőgazdaság felvirágzásának kérdésével azonos.

Szolnok-Dobokamegye gazdasági egyletének választmányi ülése.

Megyénk gazdasági-egylete mártius 28-án választmányi gyűlését gr. Kornis Viktor elnöke alatt tartotta meg. Jelenlétben: Kovács Samu, Voith János, br. Bornemisza Károly, Hatfaludy József, Bodor Bertalan, Keceli Sándor, Izsáki József, Péterffy Zsigmond, Szombathalvi Győző és Bovánkovics Gyula titkár. Az elnök szívélyes üdvözlése után, 1. olvasott a földmívelési miniszternek a Budapest főváros által létesített és már a forgalomnak átadott közraktárakra

vonatkozó leirata, melyeknek rendeltetése, hogy a termelők gabnáját értékesítsék, vagy azokra adott előlegek által a gazdaközönség érdekét elősegítsék. És e tekintetből megküldi az utmutatást, melyben ki vagynak jelölve a teendők és kötelezettségek, melyeknek feltétele alatt annak előnyei igénybe vehetők, mely érdekből a közraktári üzletszabályok és díjtételek című füzetnek 200 példányban megrendelése elhatározott az egylet tagjai közt bővebb tájékozás végett leendő kiosztásra. 2. Olvasott a megye alispánja által a földmívelési miniszternek azon, egyletünkhöz is áttett leirata, mely szerint a keleti marhavész behurcolásának megakadályoztatása céljából Ausztriába Romániából és Oroszországból a marhák behozatala betiltatott, ebből kifolyólag felhívja a gazdaközönséget, hogy ezen tartomány s főleg Bécs várossának hus-szükséglete ellátása tekintetéből saját jól felfogott érdekekből a hízalásra különös sujt fektessenek. 3. A földmívelési miniszter megküldi Bodola Lajos főmérnöknek a „Kender jövője Magyarországon” című munkáját, melyben ezen kereskedelmi növény okszerű termelése, valamint ennek feldolgozására szükséges gépek ábrája is közölve van. Miután a szemtermeléssel hazánk gazdái a külfölddel nem versenyezhetnek, óhajtott lenne a gazdaság más jövedelemforrásainak s így jelesen a kendertermelésnek is fölkarolása, melyből kifolyólag ezen füzet az egyleti tagoknak rendelkezésére bocsátatik. 4. Olvasott a földmívelési miniszternek a távirdai sodronyoknak szőlőmívelési és kerti célokra jutányosan a Budapesti központi távirdai hivataltól beszerezhetéseire vonatkozó leirata, ez érdekből az illetők egyletünk titkáránál részletes utasítást nyerhetnek. 5. A Budapest folyó év április hó 22, 23, 24 ik napján díjazással egybekötött II. szarvasmarha- és juh állat vásárra hívja fel a földmívelési miniszter egyletünk által a gazdaközönséget. 6. Olvasott Deés várossa tanácsának azon átirata, melyben az egylet gazdasági kertje földjének megvásárlása érdekében tett megkeresésünkre tudatja, hogy a kérdéses földterületet nem szándékszik örök áron eladni, midőn különben is ennek haszonvétele az egylet fenállására szerződésileg biztosítva van. 7. Az országos gazdasági-egylet felhívja egyletünket annak tudatására, hogy megyénk területén létesültek-e ugynevezett gazdasági szövetkezetek? és mily irányuak? A gazdasági kérdések iránti közvetlen érdeklődés hiányát egyletünk is hátrányosan érezvén, ily nemű szövetkezetek alakulását csak a jövőben remélhetni. 8. A hadügyminiszter és a földmívelési miniszter egyetértőleg, a katonai kincstár részére eszközrendő szállításokra nézve, a vállalkozók megbízhatóságát és szállítási képességét tanúsító igazolványok kiállítására nézve abban állapodtak meg, hogy a mennyiben ezen vállalkozók a gazda közönség köréből kerülnének ki, azoknak fenirt képességét a gazdasági-egyletek igazolják s e tárgyban részletes utasítást közli is. — 9. A titkár bejelent, hogy a Budapesti közraktárt vezető m. leszámító- és pénzváltóbank megkeresése folytán egyletünk tagjainak névsorát megküldötte. Nemkülönbben felolvasta a földmívelési miniszternek azon leiratát, melyben tudatja, hogy ez évben is egyletünk rendelkezése alá többnemű terménymagvakat bocsát. Az erre vonatkozó részletesebb értesítést lapunk jövő számának illető rovatában hozzuk — S végre olvasott az egylet keretessze Zonda Lászlónak az erdélyi gazdasági-egylet által kertésznek lett megválasztásáról jelen-

tése, a választmány sajnosan veszi tudomásul kertészének ezen jelentését, azonban elhatározott Deés várossát e tárgyban megtalálni, mint a ki a szerződés értelmében köteles a kertész beállításáról gondoskodni.

xxx

IRODALOM.

Megkaptuk az „**Ország-Világ**“ XIII. füzetét, melynek tartalmáról ezuttal is a legnagyobb elismeréssel szólhatunk, s el nem mulaszthatjuk, hogy t. olvasóink figyelmébe a legmelegebben ajánljuk e legkitünőbb képes lapot. Előfizethetni Wilkens és Waidl kiadóhivatalában, előfizetési ár: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Aigner Lajos Bpesti könyvkiadónál a „**Magyar Könyvtár**“ következő füzei jelentek meg: „A boldogság alapköve, vagy: a testi egészség föltételeiről. „A lélek tükre, vagy: ismerd meg tenmagadat.“ „Gazdasági rendszer, az erő elforgatásának hibái és a nagyban termelés előnyei szempontjából. Egy-egy füzet ára: 15 kr.

A Magyar Regényesarnok 12. füze melyet ma vettünk, újabb bizonyosság azon többször ismételt állításunk mellett, hogy e minden tekintetben életre való népszerű folyóirat arra van hivatva, hogy kedvenc lapjává váljék a magyar népies irodalmat pártoló közönségnek. Előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt. Egy-egy füzet ára csak 12 kr. Megrendelések Aigner Lajos könyvkereskedőhöz, vagy Wilkens és Waidl kiadóhivatalába (Budapest koronaherceg-utca 3.) intézendők.

A budapesti közraktárak nagyérdekű részletes leírását s igen sikerült fénynyomatu részlet-terveit közli a „**Gazdasági Mérnök**“ legutóbbi száma. Ez országos érdekű s fölötté tanulságos ismertetésre jónak látjuk külön is felhívni úgy a művelt gazdaközönség, valamint a szakkörök figyelmét.

VEGYESEK

— **A közigazgatási** bizottsági ülés a közbe eső husvéti ünnepek miatt, april hó 8-ika helyett, april hó 14-én d. e. 10 órakor fog megtartatni.

— **A szamos-völgyi** vasut igazgatósága rendes havi ülését f. hó 5-én tartja meg.

— **A szamos-völgyi** vasut deés-aknai szárnyvonalának műszaki bejárása Landau Gusztáv ministeri kiküldött által márc. 30-án ejtetett meg.

— **A vörös-kereszt egylet** Szólnok-Dobokamegyei választmánya rendesen; minden hó 9-én szokta havi ülését tartani. Azonban aprilis 9-ére husvét első napja esvén, ülés e szent napon

nem fog tartatni, hanem helyett április 5-én (ötödikén) délelőtt 10 órakor (a megyeház tanácskozási termében;) mely változtatásra fölkérjük a megyei választmány tagjainak figyelmét.

— **Megyéni alispánja** a folyó évi megyei közmunka kiosztást, az államépítészeti hivatal főnöke kíséretében megkezdette. Ez alkalomból az „Ellenzék“ egy hírével szemben, mely a közmunkaváltság-díjak tulságos felemelését hirdeti, megemlítették tartjuk; miszerint a közigazgatási bizottság azon indokból, hogy az elmúlt évben a szükséges közmunka teljesítésre, a váltságdíjak kétszeres összegén is alig lehetett igás erőt fogadni: egy két fogatu igás napszám-váltság díját 1 frt 20 krról 1 frt 80 krra emelte fel. A fennálló szabályok értelmében 2 drb igavonó marhára esik 4 napszám. Ezt megválthatja a tulajdonos 7 frt 20 krral. Tehát nem 15 frtra emeltetett fel a váltság-díj, hanem 4 frt 80 krról 7 frt 20 krra. S ez annál kevésbé adhat okot panaszra, mert a közmunka tartozás természetben rovandó le és csak az arra kötelezettek által önként megajánlott váltságdíjak szedetnek be.

— **Az év. ref. templomot** éjszakeről övedző s hajdan Básta által lerombolt, de mint a rajta levő feliratoskó mondja: 1623-ban Lápuhos Bálint városbíró idejében Horváth György, Kovács János és Vince Márton tanácsosok költségein ismét helyre állított kastély falazata és az emeletes kerekbástyának, a város és a templomkörnyezet szépítése céljából való lebontásához a napokban fogtak hozzá.

— **A magyar királyi 6-ik honvédkerületnek parancsnoka Pacors Albert** tábornok, segédtsíztje Csesznák Benő százados kíséretében folyó hó 27-én városunkba érkezett s még az nap délután megvizsgálta az itten állomásozó honvéd legénységet gyakorlatilag a rendes gyakorló téren és a Bélahegyen lévő lövölde helyiségben, melynek berendezése és kies fekvésétől elvala ragadtatva; céllövészetet is tartott a legénységgel s meggyőződést szerzett magának azok harcszerű kiképzéséről is. Mult hó 28-án délelőtt az új laktanyát szemlélte meg s délután a póstakocsival szemle útját tovább folytatandó utra kelt Besztercére.

— **A városi sétatér-egylet** folyó hó 3-án d. e. 9 órakor Deés várossa tanácskozási termében gyűlést fog tartani. Ugyanaz nap délután 3 órakor a Deés várossa főtere díszítésére alakult konzorcium fog gyűlést tartani az irt helyen, az év. ref. templom körfala tovább építése érdekében.

— **Felhívjuk erélyes főkapitányunk** figyelmét azon körülményre, hogy városunkban valaki gonosz szándékból a kutyákat megmérgezi s már eddig is sok kutya lett annak áldozata, miért is kérjük ez irányban vizsgálatot tartatni

s a tettest felderítés után szigoruan megfenyíteni. Ez alkalommal nem mulaszthatjuk el dicserőleg felemlíteni rendőrfőkapitányunk azon buzgalmát, hogy gátot akar vetni a városunkban lábra kapott tilos pénzbeli kártyázásoknak. A napokban is váratlanul betoppant egy olyan helyiségbe, a hol egy társaság adózott bár csekély mértékben ezen szenvedélynek, s lefoglalta a mintegy 5 frtott tartalmazó bankot. Ez uttal a nevek felemlítését és a helyiség megnevezését, melynek nézetünk szerint más nemű rendeltetése lenne; kiméletből elhallgatjuk. (Beküldetett.)

— **Néhai Fogarassy Mihály** püspökért a helybeli róm. cath. templomban, folyó hó 26-án, zárdaőnök Kozma Döme fényes segédlet mellett tartotta meg a requiemet, melyen a nagyszámu közönség mellett, résztvettek a hivatalos testületek a főispán ő méltósága vezetése alatt. Ezen egyházközséget a gyulafehérvári folyó hó 28-án tartott temetésen annak buzgó gondnoka Krémer Sámuel képviselte, kinek a boldogult főpásztor többször volt kedves vendége, melyről végrendeletében is a meleg megemlékezés mellett egy értékes arany burnot szelencét-, nevének pedig egy nápolyi lávából készült arannyal szegélyezett karperecet hagyományozott.

† **Simonyi Ernő** képviselő meghalt Abazsiában, Fiume mellett, a függetlenségi párt egyik legszilárdabb hívét, a képviselőház egyik nagy képzettségű tagját veszté el, a parlamentben, elvei tisztasága által köztisztületben állott. Mintegy hatvan éves lehetett s évek óta gyógyíthatatlan tüdőbajba szenvedett. Hült tetemeit Budapestre hozták, s itt leendő beszentelés után Nyitramegyébe, Zsámbokrétre szállítják a családi sírboltba.

— **A delegációk** április tizenötödikére rendkívüli ülésszakra hivattak össze. — A „**Politik**“ levelezője kijelenti, hogy tényleg tervben van Ferenc József és a cáár találkozója. A cáfolatok csak azért valók, hogy előkészítsék a hangulatot az esetre, ha a találkozás csakugyan nem történne meg. Mind Bécsben, mind Pétervárott megvan a hajlandóság, hogy bizonyos ügyek felett személyesen értekezzenek az uralkodók. — **Fiuméből** a fővárosi vendégek visszajöttek. — A bucsuzáson — mely a legszívélyesebb volt — a városnak majdnem összes lakossága részt vett, élén a Podesta és valamennyi notabilitásával. A sikerült látogatás kölesönösen a legkedvesebb emlékeket hagyta vissza. — **A véderőjavaslat** 32-ik §-sa, mely szerint az ujoncozásnál, ha a jutalék az első három korosztályból ki nem kerül, a negyedik korosztály jöjjön sorozás alá, névszerinti szavazással: 57 szó többséggel elfogadtatott, valamint a javaslat többi részei is. Nemkülönbén a dunahajózási pótegyezményről szóló javaslat is. — **A kolozsvári** állandó állatkiállítás érdekében

A „SZOLNOK DOBOKA“ tárcája.

Kossuth iratainak III. kötete.

Kossuth iratainak III. kötete, s egyszersmint az utolsó, a napokban fog kikerülni a sajtó alól s magában foglalja a Kossuth és emigrans társai külföldi szereplésének nagy jelentőségű folyamatát. A roppant gazdag tartalmu monumentális munka, a modern Európa történelmi alakulatának egyik legkiválóbb kutfő munkája leszen. Ott veszi fel a III. kötet az események fonalát, a hol Kossuth s illetőleg a külföldi nemzeti igazgatóság a turini kormányval szövetségszerű egyezményt kötött volt — 1860. sept. havában. A II. kötet ennek az egyezménynek történetével végződik, s itt kezdődik hét fejezetben leírva ama roppant tevékenység, melyet Kossuth s vele az emigracio más vezértagjai kifejtettek.

Ezeknek előadása után írja: Amint az olasz megkapta Velencét, a magyar legio létoka megszünt.

Nekem jutott a szomorú feladat azt felosztlatni. Felosztásával reményeimnek napja leszallt.

A Magyar Igazgatóság felosztására következő években, egészen addig, míg a nemzet (a hamisan úgynevezett dualismus alapján) ki nem

egyezett, reánk nézve még csak két oly nevezetes mozzanat adta magát elő, mely történelmi érdekekkel bir. Az egyik az 1863-ki lengyel forradalom. Annak alkalmából viszonyom a lengyel forradalmi kormányval, s értekezéseim az olasz királylyal és ministeriummal, mik azon esetre, ha a lengyel forradalom consistentiát nyer, az európai hatalmi körökben megállapított tervek is világot vetnek, melyeknek a körülményektől feltételezett alternatívái között egy olasz háboru s a magyar szabadságharc újból felvétele is kiegészítő részét képezték. A másik az 1866-iki porosz-olasz-osztrák háboru, a mennyiben annál a magyar ügy is szerepeltetett. Érdekes, de bizony inkább szomorú, mint épületes történelmi adalék azon themához, hogy mikép lehet egy szent közügy nyomatékát önző célokra felhasználni.

A mint szemeimnek a lámpavilágnál megéröltetését egy kissé kipihenem, időmet (ha még van e földön idő fentartva) azon irataim összeállítására fogom fordítani, melyek e nagyérdekű két történelmi eseményre vonatkoznak.

Mielőtt tollamat letenném, egy nyilatkozatot kívánok tenni minden fejtegetés nélkül, szárazon, egyszerűen, s ez az: hogy ama bizonyos fegyverszállítási mozgalom 1864-ben, mely a fegyverek lefoglalásával s néhány elfogatással végződött az országban, kezdettől végig, tudtom, hirem nélkül, a szó szoros értelmében hátam mögött történt. Sem a tervbe nem voltam beavatva, sem a kiviteli kísérltetben részem nem vala. Teszem e nyi-

latkozatot azért, mert tudtomra esett, hogy vannak az országban, kik ama mozgalomban azon hiszemben vettek részt, hogy az tudtommal és jóváhagyással történik, s minthogy részvétük folytán kárt szenvedtek, ezért nevemre némi felelősséget hárítanak. E balvélemény ellen a meghatározottabban tiltakozom.

* * *

És most leteszem tollamat.

Ha van valami tanulság irataim három kötetében elszorva, a nemzet — ha úgy akarja — hasznát veheti; ha van nyom, melyre az események fordulatai még talán reá fognak egykor mutatni, a nemzet feltalálhatja.

Azonban nekem azt irta egy jó barátom Irataim két első kötete felől, hogy a mai Magyarország nem ért meg engemet.

És igaza lehet. Hiszen én sem értem a mai Magyarországot.

De a sors kereke forgandó. Még jöhet idő, a mikor megért. S ha jó, lesznek fiai, kik a most megtagadott irányhoz visszatérve, oly önzetlen hűséggel, de nagyobb tehetséggel és több szerencsével szolgálndják a magyar hazát, mint én igyekeztem szolgálni.

Hanem mint író, én nagyon éreztem e kötet megírásánál, mennyire igaz az, hogy:

— — tarda senectus

debilitat vires animi, mutatque vigorem.

Legyen az olvasó elnézéssel irántam 80 éves öreg ember iránt — írói gyarlóságomért.

az erdélyi gazdasági egyesület választmányának egy küldöttsége ment fel Budapestre. — **Szamosujvárt** is az ottani örmény. kath. egyházközség ünnepélyes miseállozat által fejezte ki kegyeletét az elhunyt püspök emléke iránt. A templomok tornyaitól gyászlobogók lengtek és harangozás hirdette az egyházmegye gyászát. — **A szamosujvári** egyesített pósta- és távirdahivatal betöltendő. Kérvények a nagy-szebeni póstaigazgatósághoz intézendők, hol a megkötendő tiszti szerződés részletes feltételei is megtekinthetők. — **Weimarban**, Göthe halálának félévszázados emléknapiján, ünnepélyes gyászmenet vonult a sirboltba, hol a nagy költő hamvai nyugszanak. A sirbolt fölötti rotundában gyászdalt énekeltek, aztán leszáltak a koporsóhoz, melyre az első koszorukat a költő unokái tették. — **Hivatalos** kimutatás szerint a lázadók elleni harcokban csapataink eddig összesen 208 embert vesztettek, köztük tizenöt tisztet. — **A vén Garibaldi** végkép felmondta a barátságot a francia köztársaságnak és a francia népnek, mivel hogy a franciák Tuniszban bevágták az olasz terjeszkedés útját. — **Az angol flotta** még mindig a legelső a világon s az angol admirálisnak gondja van rá, hogy első maradjon is. Tengeri hatalmának fentartására Anglia évenként mintegy százhuszmillió frtot költ; annyit, a mennyi az összes osztrák-magyar hadibudget. — **Vladimir** orosz nagyherceg bécsi látogatását a sajtó mindenkép politikai jelentőségének szeretné tartani s azt kombinálták ki, hogy királyunk és a cár közti találkozásról van szó. Udvari körökből e híreket kereken megcáfolják. — **Az árvamegyei** tót házalókat a horvát „testvérek“ kitiltották Horvátországból; de mivel tótjainknak a házalásra joguk van, a magyar kormány közbelépett hogy őket jogaikba visszahelyezze. — **Florenceben** az a hír van elterjedve, hogy királyunk ott fog találkozni Humbert olasz királylyal. — **Nagy** havazás volt az osztrák alpesi tájakon, Meranban is látnyi magas hó borítja a földet. — **A krivosciai** lázadók egyik kiválóbb vezérét, Milics Pétert a montenegrói határon lefegyverezték és elfogták. — **Hercegovinából** hivatalosan jelentik, hogy a fölkelők számos kisebb csapatban tűnedeznek elő, mindenütt kikerülve a katonaságot; nagyobb csoportulások nem fordulnak többé elő. — **A leggazdagabb** embernek híresztelt amerikai: Mackay leányát, hír szerint a legrégibb királyi családok egyikének sarja, Bourbon Fülöp veszi nőül; a herceg brazilai katonatiszt, de állandóan Európában él. — **Az orosz**-lengyelországi iskolákban a kormány az ó-naptár megtartását rendelte el, s így a katolikus ifjuság is csak az orosz ünnepnapokat fogja megülni. — **Barnaby** angol ezredes, Angliából léghajón kelt át Franciaországba s Boulogne közelében szállt földre. — **Az időjárás** szeszélye következtében most egyidejűleg jelentik, hogy messze éjszaka a Néwa folyó már megszabadult a jégtől s a hajózás megnyílt. Algirban pedig és Európa déli részeiben havazott. — **A „lábas“** óra költője, Longfellow Wadsworth Henrik New-Yorkban meghalt, hetvenöt éves korában. Vele Amerika legnagyobb költője szállt sirba. Poe Edgar és Longfellow volt az új világ ama két költője, ki az óvilágot is meghódította s mint a Poe „Holló“-ja, úgy Longfellow „Lábas órá“-ja, „Excelsior“-ja, a világirodalom gyöngyei. — **A könyvkiállítást** a két ünnepen vagy ötszázan látogatták meg, a pompás kiállítású és olcsó katalógus nagy keletnek örvend.

KÖZGAZDASÁG.

A talaj rigolirozásának befolyása a vetemény izére.

A tél enyhe és szelid napjai után március hava beálltával a kora tavasz nem remélt szép, kedvező s derült időjárásnak örvendünk. S mielőtt künt a mezőn megkezdődött volna a tavaszi munka, kertjeink megmivelése vette igénybe munkásságunkat. A gazdaszat ezen, ha szabad úgy neveznünk családias ágában is a tudomány és tapasztalat által meghonosított észleletek is igénybe veendők. S valamint gazdaszatunk egész terén, első sorban a talaj minősége határozó: úgy a

kertészkedésben, zöldségtermelésben is sok, csak nem minden ettől függ. És itt első sorban jó annak jó megmivelése, és hogy a mélyen feltörött, tehát különösen rigolirozott talajnak van befolyása a veteményeknek, különösen a gumós kerti növényeknek jó izére, elvitázhatlan. Egy okszerű termelő észlelete szerint, a ki azt állítja, hogy házi kertjében 60 cm, mélyen rigolirozott ágyakban termesztette a sárgarépat, petrezselymet, céklát, sárga és fehér nyári retket, hagymát, utóbbit a francia kertészek módjára, mélyen ültetve, s azt tapasztalta, hogy az itt termelt zöldség kiválóan jó ízű volt, a gumós növények pedig, különösen a retek, sem fásak, sem üresek nem voltak, s e mellett meglehetősen nagyságuk. Ugyanezt tapasztalta egy gyümölcsfasorban tett veteményezésénél is, a hol szintén felrigolirozta a földet a sor hosszában és gyöknövényekkel vetette be, melyek rendkívüli mennyiségben s bámulatos nagyságban termettek meg itt és igen jóízűek voltak. E tapasztalatai alapján a zöldséges kerteknek, melyeket éveken át zöldségtermesztésre használnak, rigolozását melegen ajánlja, s azt hiszi, hogy az ez által elért nagyobb termés bőven visszafizeti a néhány forintnyi költséget. Nem kellene elmulasztani — ugymond — minden 5—6 évben felrigolirozni a zöldséges kertet, különösen a hol kissébb a kert, s a művelés belterjesebb, a mi által a talaj ereje nagyon igénybe van véve.

A zöldséges kert trágyázása hamuval.

A különféle hamu igen nagy fontossággal bír a zöldséges kertek trágyázása szempontjából. Hatása leginkább abban van, hogy a talajt ásványanyagokkal gazdagítja, és pedig leginkább a phosphorsavas só és kali, valamint (a szénhamunál) gipsz az, mit a talaj hamuból nyer; ezenkívül az a becses tulajdonsága van a hamunak, hogy a nehéz talajt lazábbá teszi. Ez okból nemcsak a saját háztartásunkban nyert hamut kellene gondosan összegyűjtenünk, hanem, ha szerét tehetjük, még másoktól is kell vásárolni azt. A fahamut, mely kétségkívül a legkitünőbb hatású, szárazon kell alkalmazni. A hamut vagy a vetés alkalmával kell a magvakkal együtt elhintenünk, vagy más valamikor, borus időben szórjuk a földre, s bizonyos idő múlva kapáljuk bele.

HIVATALOS RESZ

Sz. 4134.

Hirdetmény.

Az erdőtörvény alapján készitendő rendszeres gazdasági üzemtervekhez szükséges erdőrendezési táblázatok a célból, hogy az erdőbirtokosok által jutányos áron s minden nehezebb és így költségesebb utánjárás nélkül megszerezhetők legyenek, külön nyomtatva kiadattak s ezennel köztudomásra hozatik, hogy a hosszas használatnak megfelelően jó tartós papírból készült nyomtatványok minden k. erdőfelügyelőségél az ivenkint 5 krajcárral megállapított árnak készpénzben való lefizetése mellett kaphatók.

Megrendelések az összegnek beküldése mellett közvetlenül az illető kir. erdőfelügyelőséghez intézendők, megjegyeztetvén, hogy 40 ivnél kisebb mennyiség ki nem szolgálható.

Budapestben, 1882. február 7-én.

A földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Sz. 2845.—1882.

Pályázati hirdetmény.

Szolnok-Dobokamegye területén alakított 23 és pedig: a deési járásban 4, a nagy-ilondai-ban 3, a csáki-gorbói-ban 3, a kékesiben 3, a magyar-láposiban 4, a bethleniben 3 és a szamosujváriban 3 községi körorvosi állomás közül 20 körorvosi állomás betöltésére, melyekkel egyenként évi 200 forint fizetés és 100 frt lakbér van összekötve, pályázat nyitattik, és pályázni kívánók felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat az illető járási szolgabíróhoz **folyó évi július hó 1-éig** annál is inkább

adják be, mert a későbbben beadandó folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

A körorvosi választások folyó évi július hó 15-ére tüzetvén ki, minden egyes körorvosi állomásra nézve külön-külön az illető járási szolgabíró székhelyén fognak megtartatni.

Deesen, 1882. március hó 15-én.

Szarvadi Pál,
kir. tanácsos-alispán.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Sz. 3215.—1882.

Mindenik szolgabírónak.

Panasz merülvén fel előttem roszakaratu erdőgyujtogatás miatt s minthogy a gondatlanságból származó erdőégések is a jelen évszakban szoktak történni, utasítom a címet, miszerint a községek előljáróinak szigorú kötelességévé tévén, hogy az erdők felügyelete és a roszakaratu gyujtogatók valamint az erdőégések gondatlan okozói kitudása végett, a helyi körülményekhez képest szükséges intézkedéseket hivatalból megtegyék, és hogy minden egyes erdőégési esetről a címhez jelentést tegyenek: az ily esetek okozóinak kipuhatólása végett a cím mindannyiszor szigorú nyomozatot tartson, a felfedezendő tettesekkel törvényszerűleg járjon el, és minden egyes felmerülő erdőégésről s az e felett teljesített nyomozás eredményéről engemet azonnal értesítsen.

Nem lesz fölösleges, ha a cím az erdőégések okozóinak szemmel tartására a csendőrséget is utasítja.

Deesen, 1882. évi március 24-én.

Szarvadi Pál,
kir. tanácsos-alisp.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kovács Samu.

H I R D E T É S E K.

●XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX●

Lakás változtatás!

Alólírt tisztelettel tudatom a n.é.közön-séggel, hogy lakásomat az özv. Nagy Farkasné házából a főtéren, a rom. kath. templom udvarára, a volt Keresztesi-féle kávéház helyiségehez tartozott új lakosztályba tettem át.

Deés, 1882. mártius 28.

Adler Mihály,
orvos.

1—2

●XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX●

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Sz. 2375.—1882.

Pályázati hirdetmény.

ERDŐ-OLÁHVÁSÁRHELY székhellyel Alparét, Antos, Bujdós és Tálósfalva szövetkezett községek körjegyzői állomása, lemondás után üresedésbe jövéen, ezen — 400 frt évi fizetés, megfelelő lakbér és irodai átalány-nyal ellátott — állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók felhivatnak, az 1881. évi XVIII. t. c. 83. §-a értelmében felszerelt folyamodványaikat folyó évi április hó 20-ig alólírhoz beadni.

A választás folyó évi április hó 22. d. e. 10 órakor fog megtartatni az erdő-oláh vásárhelyi körjegyzői iroda helyiségében.

Csáki-Gorbói járás szolgabírája.
Csáki-Gorbó, 1882. március hó 25.

Vállya Ferenc,
szolgabíró.

1—3

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Arverezési hirdetmény.

A kékesi járás szolgabírája által közhírré tétetik, miszerint Kis-Devecsér község összesített korcsmajoga a folyó 1882. évi április hó 24-től kezdődőleg 3 egymásután következő évre, folyó évi április hó 17-én délelőtt 10 órakor Nagy-Devecsér községében a körjegyzői irodán nyilvános árverezés útján haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 170 frt. Árverezni kívánók kötelések bánatpénzül a kikiáltási ár 20%-át az árverező szolgabíró vagy helyettese kezeihez lefizetni. Az árverezés megkezdéséig szabályszerű zárt ajánlatok is elfogadtnak. Az árverezés többi feltételei alólírt szolgabíró hivatali helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kékes, 1882. mártius hó 23-án.

Kékesi járás szolgabírája:

megbízásból:

Pongrátz Boldizsár,
s. szolgabíró.

1—2

KIADÓ SZÁLLÁS.

A posta-utcában a Vajda Pál-fele szállás, mely áll:

két szobából, egy konyhából,
S A TELKEN LÉVŐ NAGYKERTBŐL,
f. hó 24-től kezdődőleg

haszonbérbe kiadó,

S ESETLEG ÖRÖK ÁRON IS ELADÓ.

Értekezhetni e tárgyban a deési takarékpénztár helyiségében.

1—2

Sz. 1150.—1882. D. V. T:

Hirdetmény.

Deés város hatóságánál a 300 frt évi fizetés és szabad lakással javadalmazott ker-tészi állomás, Zonda László lemondása foly-

tán megürülvén: az ezen állomásra folyamo-dók bizonylatokkal felszerelt kérelmüket f. évi április 10-dikéig alólirthoz beadhatják, Deés, 1882. mártius hó 29.

Róth Pál,
polgármester.

1—2

ez idényre beszerezett minden magvaim

GAZDASÁGI-, KERTI-, VETEMÉNY- és VIRÁGMAGVAK
A LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN TALÁLHATÓK

NIKK FERENC-NEL
D E É S E N.

Ugyszinte mindennemű kerti eszközök, kacrok, szemző, nemesítő és kertész-kések, növény- és szőlő metsző-ollók, kézi- és kerti fűrészek, továbbá gazdasági eszközök, kész vidats- és váltó ekék, valamint egyes eke részek, folytonosan a legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Egyszerűen vízben feloldható és nem mérges anyagu husvéti tojás festő ezer, tiz legszebb színben, adagonként 5, 10 kr.

Vidéki megrendelések gyorsan és szokott szigorú pontossággal teljesíttetnek.

s valódiságukért kezességet vállalok.

Frisselt

2—5

Sz. 1172,—1882.

Pályázati hirdetmény.

Deésakna nagy községében megürült évi 400 frt fizetéssel és átalányokkal java-dalmazott község jegyzői állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Fölhivataknak pályázni kívánók az 1871. évi XVIII. törvények szabványai értelmé-ben felszerelt folyamodványait folyó évi ápril hó 4-ig alólirtoz beadni.

A választás folyó évi április hó 6-án d. e. 10 órakor deésakna nagy községében a község házánál fog megtartatni.

Deési járás szolgabírójától.

Deés, 1882. mártius 22.

Hatfaludi József,
szolgabíró.

2=2

Kiadó szállás.

A posta utcában egy három szoba, konyha, kamra, pince, külön udvar és kert-ből álló lakás f. év ápril hó 24-től kezdődő-leg bérbe kiadó. Értekezhetni özv. VAJDA FERENCNÉVEL helyben.

[3—3]

Már ez évfolyam 6-ik számához
SZ. PRIELLE KORNÉLIA
és a 24-ik számához
FELEKINÉ-MUNKÁCSY FLÓRA

jelen művésznők színyomatai díszes arctépeit adtuk előfizetőinknek egészen ingyen.

Előfizetési ár: Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1—50 kr.

MEHNER VILMOS kiadóhivatala, Budapest, papnövelde-utca 8-ik szám.

[3—3]

KÉPES CSALÁDI LAPOK

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

Megjelen minden vasárnap.

A „Képes Családi Lapok” 1882. április 1-én a negyedik évfolyamnak új negy-deké lép. Ez alkalomból felhívjuk az olvasó közönség figyelmét e közkeveltségben álló szépirodalmi képes lapra. — A „Képes Családi Lapok” hetenként három iányi tartalommal, legál-tiszesebb kiállításban, csinos színes borítékban jelenik meg. Minden száma sok művészi kivitelű képet hoz. A fölaphon közli olvasókat, költőműveket, rajzokat, egy kétféle eredeti regényt, életképeket, stb. Minden számhoz egy iányi külön regény-melléklet könyvtárakban. — Havonként a „Nővilág” c. divatlapot és „Gazdasági és háztartási lapot” is hoz ingyenes mellékletként. A borítékban sok érdekes, mindenfajta talányt közöl. Kérdések, feleletek, Ajánlatok stb. rovatok állnak a kö-zönség rendelkezésére. — Minden negyedévben gyönyörű színes műmelléklet egészen ingyen.

A legolcsóbb, legterjedelmesebb, legdiszesebb magyar heti lap.

Egészen ingyenes regénymelléklettel

külön „Divatlap” és külön „Gazdasági és Háztartási” lap!

Gyönyörű jutalomképek. Megjelenik tízezer példányban.

Előfizetési felhívás